

Sygn. akt II K 153/14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2015 roku

Sąd Rejonowy w Ostrołęce w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSR Radosława Kasikowska

Protokolant st. sekr. sąd. Agnieszka Braczkowska

udziałem **oskarżycielki posiłkowej** B. M. (1)

po rozpoznaniu w dniu 25.03.2015 r.

sprawy **J. M. D.**

syna B. i A. z d. K.

urodzonego (...) w S.

oskarżonego o to, że:

07 maja 2013 roku w O. dokonał przywłaszczenia pieniędzy w kwocie 2180 złotych na szkodę B. M. (2), działając w taki sposób, że pomimo wezwania do zapłaty z dnia 12 sierpnia 2013 roku wystawionego przez B. M. (3) oraz nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 14 października 2013 roku wystawionego przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce I Wydział Cywilny, nie zwrócił pieniędzy **to jest o czyn z art. 284 § 1 kk**

orzeka:

1.oskarżonego **J. M. D.** uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu czynu ;

2.na podstawie art.632 pkt 2 kpk koszty postępowania przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt II K 153/14

UZASADNIENIE

W oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie i ujawnionego w toku przewodu sądowego, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. D. i B. M. (1) byli przyjaciółmi. J. D. odwiedzał B. M. (1) kilka razy w tygodniu. W maju 2013 r. J. D. zwrócił się z prośbą do B. M. (1) aby pożyczyła mu pieniądze, potrzebne mu były na wykupienie złota z lombardu. B. M. (1) zgodziła się na udzielenie pożyczki. W dniu 7 maja 2013 r. zawarta została umowa pożyczki pomiędzy J. D. a B. M. (1) na kwotę 2.000,00 zł. Pieniądze przekazane zostały J. D. w dniu zawarcia umowy. J. D. zobowiązał się do zwrotu pożyczonej kwoty do dnia 07.09.2013 r. w miesięcznych ratach po 500,00 zł każda. J. D. nie spłacił pożyczki w umówionym terminie, pomimo wezwań B. M. (1) w tym przedmiocie. W dniu 19 sierpnia 2013 roku B. M. (1) wystąpiła z pozwem przeciwko J. D. o zapłatę 2.000 zł wraz z należnymi odsetkami z tytułu zawartej umowy pożyczki. Na skutek wniesionego pozwu w dniu 14 października 2013 roku Sąd Rejonowy w Ostrołęce W. I Cywilny wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Ostatecznie pieniądze zostały zwrócone B. M. (1) w 2014 roku, w wyniku egzekucji komorniczej prowadzonej na podstawie wyżej wymienionego tytułu egzekucyjnego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: wyjaśnienia oskarżonego (k. 126, k. 70), zeznania B. M. (1) (k. 9-9v, 47, 126v-127), odpis pozwu (k. 28-31), wezwanie do zapłaty (k. 10), umowa pożyczki (k. 12), nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym I Nc 989/13 (k.35), wniosek o nadanie klauzuli wykonalności (k.36), zeznania świadków: A. C. (k.57, 127-127v) i E. K. (k. 54, k. 127v), karta karna (k.119-120).

Oskarżony J. D. w toku postępowania przygotowawczego przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, złożył wyjaśnienia, w toku których potwierdził, że w maju 2013 roku miał ciężką sytuację finansową. Poprosił wtedy B. M. (1), żeby pożyczyła mu 2000 zł. B. M. (1) zgodziła się. Oskarżony pisemnie zobowiązał się do zwrotu pieniędzy do dnia 7 września 2013 r. w miesięcznych ratach po 500 zł. Przyznał się, że nie zwrócił pieniędzy w umówionym terminie, tłumaczył to złą sytuacją materialną, nie miał stałej pracy, pracował tylko dorywczo. Wyjaśnił, że zamierzał oddać pieniądze, był świadomy tego, że musi oddać całą pożyczoną kwotę.

Oskarżony był już uprzednio karany (k. 119-120).

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego. Są one spójne, logiczne i szczerze, korespondują także z dowodami w postaci dokumentów, w tym z umową pożyczki, które nie były przez strony kwestionowane oraz z zeznaniami świadków.

Pokrzywdzona B. M. (1) zeznała, że z oskarżonym przyjaźniła się przez okres 3 lat, przyjaźń ustała po pożyczeniu pieniędzy. Pożyczyła mu pieniądze 7 maja 2013 roku w kwocie 2000 zł, po czym sporządzili umowę. Pożyczyła mu jeszcze jakieś drobne pieniądze. Był problem ze zwrotem. Cała kwota została wyegzekwowana przez komornika, dług został spłacony. Zeznała, że umowa pożyczki podpisana została u niej w domu 7 maja 2013 roku. Sporządził ją własnoręcznie oskarżony w jednym egzemplarzu. Z tej kwoty 1400 złotych świadek zapłaciła w lombardzie za J. D., ponieważ on tam zastawił złoto swojej matki a 600 złotych przekazała mu w gotówce, miał opłacić kwaterę w W. gdzie miał pracować. Powiedział jej, że odda jej dwie raty po 2 miesiącach. Świadek potwierdziła zeznania złożone w toku postępowania przygotowawczego, w toku których zeznała, że przed lombardem przekazał oskarżonemu 1500 zł po czym dołożyła jeszcze około 70 zł a następnie przekazała mu w gotówce pozostałą kwotę do pełnych 2000 zł. W pozostałej części były zgodne z zeznaniami złożonymi przed Sądem.

Świadek A. C. zeznała, że nie знаła osobiście oskarżonego. B. M. (1) zwierzyła się jej, że musi uzupełnić konto, że pożyczyła pieniądze oskarżonemu J. D.. Świadek pożyczyła pokrzywdzonej 1500 złotych, na uzupełnienie konta, ponieważ ta nie powiedziała mężowi o pożyczce, a starali się o kredyt na mieszkanie i musiała uzupełnić, żeby mąż się nie dowiedział. Pokrzywdzona powiedziała świadkowi, że chciała pomóc, że zaufała oskarżonemu i żałowała. Pokrzywdzona oddała jej pieniądze. Świadek potwierdziła zeznania złożone w toku postępowania przygotowawczego.

Świadek E. K., jest matką pokrzywdzonej, zeznała, że znała oskarżonego, że przychodził do nich do domu, w którym mieszkała razem z córką. Traktowali go jak członka rodziny dopóki nie wynikła ta sytuacja. Od córki dowiedziała się, że pożyczyła ona pieniądze J. D. w wysokości 2000 zł na wykup złota, które ten zastawił w lombardzie. Spisali umowę, miał oddawać po 500 złotych miesięcznie. Zbywał córkę, że będzie oddawał podwójnie, na trzeci miesiąc zaczął się śmiać. Córka pożyczyła pieniądze od koleżanki. Teraz te pieniądze zostały zwrócone córce. Świadek potwierdziła zeznania złożone w toku postępowania przygotowawczego.

Wskazani wyżej świadkowie zeznawali spójnie i konsekwentnie, a treść ich zeznań układa się w logiczną całość i wzajemnie uzupełnia. W sposób precyzyjny wskazywali w jakich okolicznościach doszło do pożyczenia pieniędzy. Sąd uznał zeznania świadków za wiarygodne. Rozbieżności dotyczące sposobu przekazania pieniędzy nie mają większego znaczenia, bezsprzeczne jej bowiem, że pieniądze zostały pożyczone, nie kwestionował tego także sam oskarżony.

Zastrzeżeń Sądu nie budził dowód w postaci odpisu pozwu, wezwania do zapłaty, umowy pożyczki, nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym I Nc 989/13, wniosku o nadanie klauzuli wykonalności i karty karnej, nie były też kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż oskarżony J. D. nie dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu zabronionego.

Zarzut postawiony oskarżonemu wskazuje, iż do przywłaszczenia miałyby dojść w ten sposób, że oskarżony w dniu 7 maja 2013 r. pomimo wezwania do zapłaty z dnia 12 sierpnia 2013 roku wystawionego przez pokrzywdzoną oraz pomimo nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 14 października 2013 r. wystawionego przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce nie zwrócił pieniędzy. Takie zachowanie oskarżonego, w ocenie Sądu, nie zawiera znamion przywłaszczenia mienia a stanowi jedynie niekaralne naruszenie warunków umowy pożyczki.

Sprawca czynu kwalifikowanego z art. 284 § 1 kk musi działać w konkretnym celu i celem tym jest przywłaszczenie - a więc działanie polegające z jednej strony na definitywnym włączeniu rzeczy do swojego majątku, z drugiej na pozbawieniu dotychczasowego właściciela prawa własności. Przepięstwo z art. 284 § 1 kk wymaga działania w zamiarze bezpośrednim kierunkowym postępowania z cudzą rzeczą, tak jakby się było jej właścicielem. Sprawca przywłaszczenia musi więc zmierzać do zatrzymania cudzej rzeczy dla siebie lub innej osoby bez żadnego do tego tytułu. Linia orzecznictwa jest co do tego ugruntowana, niezmienna i jednolita. Przy rozpoznaniu niniejszej sprawy Sąd w pełni podzielił pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28.01.2013 r. II AKa 293/12 odnoszący się do występku sprzeniewierzenia ale mający również zastosowanie w przypadku występku przywłaszczenia. „Nie stanowi przedmiotu sprzeniewierzenia rzecz ruchoma, która została powierzona sprawcy w sytuacji, gdy z treści umowy stanowiącej podstawę przekazania rzeczy lub okoliczności sprawy wskazują na przeniesienie własności tej rzeczy.”

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że oskarżony J. D. zawarł w dniu 7 maja 2013 r. umowę pożyczki z B. M. (1), której przedmiotem były pieniądze. Umowa ta stanowiła podstawę przekazania pieniędzy. Nie kwestionowała tego żadna ze stron. Z warunków tej umowy wynikało, że oskarżony zobowiązał się do zwrotu pożyczonej kwoty w oznaczonym terminie w ratach po 500 zł każda. Bezspornym jest również to, że oskarżony w oznaczonym w umowie terminie pieniędzy nie zwrócił, pomimo takich żądań ze strony pokrzywdzonej.

Takie postępowanie, jakkolwiek naganne w stosunku do B. M. (1), nie stanowi przywłaszczenia ze względu na brak spełnienia podstawowego znamienia przestępstwa z art. 284 § 1 kk a mianowicie, by przedmiot zaboru stanowiło mienie cudze. Pożyczka jest umową, na podstawie której dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego przedmiot pożyczki, a biorący zobowiązuje się zwrócić przedmiot pożyczki w pieniądzu o tej samej wielkości lub w rzeczach tego samego gatunku i takiej samej jakości. Pożyczka jest umową, przy której podobnie jak w umowie sprzedaży dochodzi do zmian w obrębie prawa własności przedmiotu umowy. (vide Zdzisław Gawlik Komentarz do art. 720 Kodeksu cywilnego) W umowie pożyczki biorący nie jest zobowiązany do zwrotu tych samych pieniędzy, lecz tej samej ilości pieniędzy.

W przedmiotowej sprawie strony zawały umowę pożyczki pieniędzy, tym samym nastąpiło przeniesienie ich własności na oskarżonego J. D., zatem niewykonanie umowy nie może być traktowane jako przywłaszczenie. Pomimo zastrzeżenia zwrotu pieniędzy w określonym terminie nie dochodzi do przywłaszczenia bowiem przedmiot pożyczki stanowi już własność sprawcy. Zwrot tych samych pieniędzy nie był możliwy. Niewykonanie umowy stanowi podstawę do żądania zapłaty, a więc zwrotu sumy pieniężnej, tj. takiej samej liczby jednostek pieniężnych, co też pokrzywdzona uczyniła na drodze postępowania cywilnego.

W ocenie Sądu w świetle całokształtu okoliczności niniejszej sprawy, biorąc pod uwagę zachowanie sprawcy, okoliczności sprawy a w szczególności na treść umowy stanowiącej podstawę przekazania pieniędzy uznać należy, że do przywłaszczenia pieniędzy nie doszło.

Konsekwencją powyższego jest uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu. Zachowanie oskarżonego nie wypełniło wszystkich niezbędnych znamion czynu z art. 284§ 1 kk.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 kpk.